

venskom jeziku na temelju veoma obilnoga dijalektičnog materijala. Djelo je zrelo zasnovano i lijepo metodički izvedeno uz dobro poznavanje današnjega stanja lingvistične nauke. Ako piscu pode za rukom izvesti čitavo djelo onako, kako je započeto, bit će na veliku korist slavističkoj nauci i pribaviti mu lijepu slavu. Sada sprema osim toga djelo: *Historija slovenskoga jezika* za Vasmer-Trautmannov *Slavischer Grundriß*.

Da bi se zaslužnomu i plodnomu naučenjaku slovenskomu pokazalo priznanje za njegov dojakošnji naučni rad, a ujedno da bi se on ponukao na suradnju i u našoj akademiji, koja i onako ima malo članova Slovenaca, predlažem, da se dr. Franc Ramovš izabere za člana dopisnika u historičko-filologičkom razredu.

U Zagrebu, 11. decembra 1925.

Dr. A. Musić

Dr. Frano Bulić

rodio se 4. oktobra 1846. u župi Vranjic-solinskoj nadomak Splitu. Osnovnu školu i četiri niža razreda gimnazijska učio se u privatnu zavodu, a viša četiri razreda u Splitu godinā 1862.—1865. Bogoslovske nauke učio se u Zadru 1866.—1869. godine. Tu je god. 1870. položio i gimnazijski ispit zrelosti, da može, svršivši bogoslovske nauke, kao redovni student polaziti i univerzitetske nauke. Mjeseca oktobra 1869. bude zaređen svećenikom, a decembra te godine pošao je u Beč, gdje je od tada do konca školske godine 1873. slušao u univerzitetu klasičnu filologiju i napose arheologiju. Odmah postavljen suplentom gimnazije u Splitu, položio je mjeseca juna 1874. učiteljski ispit za nižu gimnaziju iz klasične filologije s nastavnim jezicima srpsko-hrvatskim i talijanskim. Tada bude kao pravi gimnazijski učitelj premješten u Dubrovnik. Kad je u bečkom univerzitetu osnovana profesorska stolica za epigrafiku, boravio je Frano Bulić cijele školske godine 1877/8. na dopustu od službe u Beču, da se usavrši u epigrafici i arheologiji. Tada je položio i ispit iz klasične filologije za cijelu gimnaziju.

U Bulićevoj službenoj karijeri bilježimo ovo: Još prije definitivnoga potvrđenja u srednjoškolskoj učiteljskoj službi god. 1879. već je školske godine 1877/8. postavljen školskim kotarskim nadzornikom za zadarski i benkovački kotar, a podat mu bijaše dopust za boravak u Beču. God. 1882. bude kao takav pridijeljen radu k pokrajinskom školskom vijeću u Zadru. Mjeseca septembra 1883. postade ravnateljem velike gimnazije u Splitu, a uz to ravnateljem

splitskoga arheološkoga muzeja. Već godine 1880.—1883. bijaše Bulić konservator centralnoga povjerenstva za historijske spomenike zadarskoga okružja, a od 1883. okružja splitskoga. Konservatorom za cijelu Dalmaciju postavljen je 1912. godine. Ali kao gimnazijski ravnatelj bio je umirovljen već 1896. godine s političkih razloga.

Godine 1877/8. napisao je Bulić kao član bečkoga arheološko-epigrafskoga seminara dvije naučne radnje, jednu arheološku i jednu epigrafsku. No već god. 1875. izašla je u godišnjem izvješću dubrovačke gimnazije jedna filološka rasprava o Horaciju, a tē i 1876. godine rasprava „Opis novaca zbirke dubrovačke gimnazije“, 1877. godine rasprava „Dubrovački foliar“, a 1878. „De poësi epica populari in latinis litteris“.

Tako se dalje ređaju njegove radnje:

„Bazilika sv. Klimenta u Rimu“ (1881.); — „Dva sarkofaga: Ivana Ravenjanina i Lovre Dalmatineca“ (1882.); — „San Donato in Zara; Baugeschichte“ (1882. u bečkim „Mitteilungen für alte Baudenkmale“); — „Salona. Colonia Martia Julia Salona“ (1885.). — Godinā 1885.—1892. izlazile su goleme njegove zbirke: „Inscriptiones quae in museo archeologico Salonitano asservantur“ i „Auctarium inscriptionum“, a god. 1888. „Hrvatski spomenici u kninskoj okolici uz ostale suvremene dalmatinske iz dobe narodne hrvatske dinastije“ (u „Djelima Jugoslavenske akademije“); — „Demostenov govor protiv Midije“ (1891.); — „Predlozi o gradnji novog arheološkog muzeja, o osamljenju stolne crkve u Splitu uz gradnju nove“ (1892.); — „Zur Vorgeschichte Dalmatiens“ (1892.; iste godine prevedeno i hrvatski); — „Voda po Spljetu i Solinu“ (i talijansko izdanje; 1894.; uza suradnju profesorā Jelića i Rutara); — „Ivan Krstitelj De Rossi“ (1896.; nekrolog u „Ljetopisu Jugoslavenske akademije“); — „Izvještaj o crkvi sv. Marije od Otoka i o nadgrobnom spomeniku kraljice Jelene“ (1901.); — „Kronotaksa solinskih biskupa“ (1912.; uza suradnju dra. Bervaldija); — „Stridone, luogo natale di S. Girolamo“ (1920. u Rimu; isto i hrvatski u „Vjesniku za arheologiju i povjest dalmatinsku“); — „Car Dioklecijan. Njegovo ime, njegova domovina i mjesto, gdje se je rodio, i gdje i kako je umro“ (1916.; isto i talijanski).

Počevši od 1883. surađuje Frano Bulić za Dalmaciju u velikom zborniku svjetske znatnosti berlinske akademije: „Corpus inscriptionum latinarum“.

Od godine 1878. do 1919. glavni je dio svoga naučnoga rada Bulić objavljivao u „Bulletin-u di archeologia e storia dalmata“ pa dalje u istom časopisu s hrvatsko-francuskim natpisom „Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku“ = „Bulletin d'archéologie et histoire dalmate“. — Mnoštvo svojih stručnih članaka priopćivao je i u bečkim „Mitteilungen der Zentralkommission für Erhaltung der Baudenkmäler“, u bečkim „Archaeologisch-epigraphische Mitteilungen aus Österreich-Ungarn“, u zagrebačkom „Vjesniku hrvatskoga arheologijskoga društva“, u sарајевskom „Glasniku zemaljskoga muzeja za Bosnu i Hercegovinu“, u zagrebačkoj „Bogoslovskoj Smotri“, u rimskom „Bulletino di archeologia cristiana“ i t. d.

U vezi s golemim ovim radom, izraženim u pisanju netom napomenutih djela Frana Bulića, pa i u većem dijelu kao podloga njihova jest upravo monumentalni njegov rad oko otkrivanja

staroga obrušenoga rimskoga grada Saloná, središta rimske provincije Dalmacije; i u stvaranju i proširivanju arheološkoga muzeja u Splitu-Salonama; u proučavanju Dioklecijanove palače, u kojoj je smještena jezgra sadašnjega grada Splita; u krajnoj brizi oko restauracije stolne crkve u Splitu i uzdržavanju ostataka Dioklecijanove palače, a uz to i u otkrivanju starih hrvatskih spomenika. Tu je Bulić kroz više od pedeset godina neumoran, dovrtljiv, samoprijegoran, uman do same genijalnosti, puna srea i duše za nauku, za Dalmaciju, za cijeli naš narod i dobri njegov glas u kulturnom svijetu. On je držao život „Bulletinu-Vjesniku“, često i uz svoje novčane žrtve; on je u njemu pisao mnoštvo članaka; preko njega je Bulić otkrivao svijetu jedan dio stare rimske kulture u Dalmaciji. On je držao i drži dušu i „Bihaću, hrvatskom društvu za istraživanje domaće povijesti“. A osim toga, Bulić je kao ravnatelj i duša arheološkoga muzeja kroz toliko godina i lično dovodio svu silu ne samo običnih posjetilaca klasičnoga onoga kraja solinsko-splitskoga za rimsku i hrvatsku historiju u vezu ne samo s arheologijom i historijom naše zemlje i naroda našega, nego i sa samim nama i cijelom našom otadžbinom. Svakomu, bez razlike, neumorno je on sam, živom svojom znalačkom riječju i mladenačkim, pa i u samim visokim svojim godinama, žarom svoje duše tumačio i usadivao ljubav za svoju nauku, prema životu prošatih vjekova, prema rodnom svojem kraju, tom krasnom dijelu domovine svoje. Njega su tako znali i znadu, i zavoljeli i štiju stotine i stotine stranih učenih ljudi, stotine i stotine najodličnijih evropskih i američkih odličnika, pa i same okrunjene glave. I tako je Bulić, još hvala Bogu živ i zdrav, sada već ličnost u Splitu, u nas i u nauci legendarna. On je to i nama, članovima Jugoslavenske akademije, on, koga visoko poštujemo i iskreno ljubimo.

Stekao je Bulić priznanja u svijetu velikoga. Stekao je počasti i odlikovanja s vrlo mnogo uvaženih mjesta u Evropi.

Mjeseca aprila 1887. odlikovala ga je Njegova Svetost papa Leon XIII. čašću „cameriere d'onore in abito paonazzo“, 1904. godine potvrdio ga je Pijo X. u toj časti, a god. 1908. imenovan je „protonotarius apostolicus ad instar participantium“. God. 1883. bude članom dopisnikom, a 1888. godine pravim članom Njemačkoga arheološkog zavoda u Berlinu; god. 1898. pravim članom Austrijskog arheološkog zavoda u Beču, god. 1890. članom arheološkog društva u Odesi, a god. 1894. takova društva u Petrogradu, pa god. 1895. takova društva u Moskvi; god. 1895. članom rimskih

„Accademia pontificia romana di archeologia“ i „Accademia di religione cattolica“; god. 1901. dopisnim članom akademije u Spoletu; god. 1904. članom Muzeja Češke, prehistoričkoga odsjeka; god. 1904. počasnim članom „Associação des architectos civis et archeologos portugueses“ u Lisboni; god. 1901. imenovan je kao „officier de l'Académie française“, a god. 1909. „officier de l'instruction publique“; te godine i „membre honoraire étranger de l'Académie royale d'archéologie de Belgique“; god. 1910. dopisnim članom „de l'Institut de France: Académie des inscriptions et belles lettres“ u Parizu; 1919. bude on „correspondent étranger honoraire de la Société nationale des antiquaires de France“, a god. 1922. dopisnim članom Srpske kralj. akademije. Austrijska mu je vlada dala god. 1898. titulu vladina savjetnika, a god. 1922. bude od francuske vlade odlikovan kavaljerstvom „de la Légion d'honneur“; god. 1921. odlikovana Njegovo Veličanstvo kralj Srba, Hrvata i Slovenaca ordenom sv. Save II. stepena. Iste godine izabra ga filozofski fakultet zagrebačkoga univerziteta svojim počasnim doktorom.

I Jugoslavenska je akademija već godine 1887. izabrala Frana Bulića svojim dopisnim članom. Kasnije 1898. godine, bila bi ga za njegove odlične zasluge za nauku uopće, a našu napose, izabrala i za svoga pravoga člana, kad ne bi bila zasigurno znala, da on zbog trajnoga boravljenja u Splitu i potpune njegove zaokupljenosti ondje, ne će moći ni rijetko dolaziti u Zagreb, da vrši aktivne funkcije pravih članova u samoj akademiji. Zato ga akademija te godine izabra za svoga počasnoga člana. No sada, kada su se u tom prilike promijenile, držimo, da upravo naš razred umjetnički, visoko cijeneći njegove zasluge i za samu umjetnost i širenje njezino, koje proizlazi iz Bulićevih arheologijskih studija, sebe i akademiju časti time, da dra. Frana Bulića predlaže za izvanrednoga pravoga člana akademije.

U Zagrebu, 2. decembra 1925.

Arh. M. Pilar

Arh. Č. Iveković

III.

Izabrani 27. maja 1927.

Dr. Ernest Mišer

rodio se u Pakracu 28. maja 1866. Gimnaziju je svršio u Požegi. Pravne nauke svršio je u Beču, a doktorat prava položio je na sveučilištu u Zagrebu g. 1890. God. 1891. stupio je u državnu